Проців Олег Романович

Проблеми публічного управління при використанні мисливських угідь в сучасних умовах

ЗУ «Про мисливське господарство та полювання» дає дефініцію, що мисливські угіддя - ділянки суші та водного простору, на яких перебувають мисливські тварини і які можуть бути використані для ведення мисливського господарства. Надання права використання мисливських угідь дає можливість використовувати тваринний світ через ведення мисливського господарства. Рішення про надання у користування мисливських угідь відповідно до статті 22 ЗУ «Про мисливське господарство та полювання» ухвалює обласна рада.

Практика ухвалення рішень щодо надання у користування мисливських угіддь показує, що за ухвалення позитивного рішення щодо надання у користування мисливськими угіддями сплачуються хабарі у розмірі 500 тис. доларів США.[1] На жаль, навіть країна агресор – Російська Федерація, використовує конкурентні підходи по визначення вартості мисливських угідь. Так, в окупованому Українському Криму через механізм аукціону, який відбувся 2 липня 2019 року, за понад 16 млн. російських рублів продали 4, 1 тис. га мисливських угідь[2], тобто, один гектар українських мисливських угідь вартує біля 30 доларів США. Можна спрогнозувати, якщо на даний час в Україні обліковується біля 40 млн. га, то через бездіяльність службових осіб Україна не отримала до різних бюджетів понад 1 млрд. доларів США. У Німеччині, площа якої у два рази менша, за українську, щорічна плата за користування мисливськими угіддями становить 340 млн. євро.[3]

Тож на нашу думку, необхідно ввести у механізм публічного управління щодо використання мисливських угідь їх конкурентне надання. Для цього слід використати історичний досвід публічного управління Галичини, де відповідні рішення ухвалювались виключно через механізми аукціону де визначалась ринкова вартість мисливських угідь. В Україні стаття 24 ЗУ «Про мисливське господарство та полювання» визначає, що кожен власник, або й навіть користувач земельної ділянки має право отримувати кошти за надання для ведення мисливського господарства площі (сервітут). Аналіз правозастосування даної вимоги показав, що ця норма не застосовується.

Якщо подивитись з історичного контексту, то польський Станиславівський воєвода видав розпорядження від 16 травня 1923 року, в якому зобов'язав старост через високу інфляцію прив'язати вартість оренди права полювання до вартості зайця, а саме: вартість оренди 40 га мисливських угідь повинна була становити не менше, як вартість однієї голови зайця[4]. Слід сказати, що за Другої Речі Посполитої польська влада у питанні оплати за мисливські угіддя була, на жаль, більш приязною до селян, які в основному були української національності, на відміну від теперішньої – української.

Іншою важливою проблемою раціонального використання земельних ресурсів в галузі мисливського господарства є різке зменшення площі мисливських угідь. Площа мисливських угідь відповідно до публічного звіту ДАЛР за 2018 р. становить 40 млн. га, тоді як загальна площа України – 60,3 млн га. Площа мисливських угідь в Україні становить лише 66,3%, тоді як в країнах Європи цей показник сягає до 90%. Якщо б в Україні площа мисливських угідь становила 90%, то загальна площа мисливських угідь була б не 40 млн га, а 54,2 млн га., тобто,

[1] https://lenta.ua/ua/grupa-chinovnikiv-vstanovila-nechuvanu-sumu-habara-za-mislivski-ugiddya-16009/
[2] http://news.allcrimea.net/news/2019/7/3/v-krymu-prodali-ohotnichi-ugodya-119257/
[3] Проців О.Р. Проблеми формування та реалізації конкурентної політики органами публічного управління у галузі використання тваринного світу // Проблеми формування та реалізації конкурентної політики: Матеріали VI міжнародної науково-практичної конференції (19-20 вересня 2019 р.) – Львів ТзОВ «Галицька видавнича спілка», 2019. – С. 102-104.
[4] L. 3755/VII. a. Stanisławów, dnia 16. maja 1923.Sprawy gospodarstwa łowieckiego. Okólnlk Nr. 87/23. Do wszystkich Panów Starostów. // Dziennik urzędowy województwa Stanisławskiego. – 1923. – № 11. – S.10-12.

на 14,2 млн га більшою. Хочеться також зазначити, що густина населення в Європі є вищою в 2-10 разів.

Зменшення площі мисливських угідь (на 14,2 млн га) через неефективність органів публічного управління унеможливлює додатково в Україні створити як мінімум 2 тис. робочих місць в галузі мисливського господарства. Так, відповідно до статті 29 ЗУ «Про мисливське господарство та полювання» користувачі мисливських угідь повинні утримувати єгерську службу: одного єгеря – на 5-10 тис. га мисливських угідь. На думку авторів Проекту моделі реформування і розвитку мисливського господарства України (червень 2015), які дійшли до узгодженої позиції: «…тривале перебування мисливських угідь у статусі державного мисливського резерву, або запасу своєю чергою також стають причиною нераціонального використання мисливських угідь. Адже площа мисливських угідь в Україні становить лише 62%, тоді як у країнах Європи цей показник сягає до 90%».

З часів незалежності України галузь мисливського господарства знаходиться у хронічній збитковості. В середньому окупність становить лише 50 %. На моє переконання, через недбалість органів публічного управління до компетенції яких відноситься ухвалення рішень щодо надання в користування мисливських угідь не дає змогу раціонально використовувати державний мисливський фонд. Вилучення з користування 30 % площі мисливських угідь має не лише негативні економічні наслідки, але й також екологічні. Через те, що на цій площі ніхто не веде мисливське господарство, тут свою увагу зосереджують браконьєри. Крім того не регулюється чисельність хижаків, не проводяться протиепізоотичні заходи.

Належне управління в частині використання мисливських угідь має не лише економічну, але й політичну складову. На даний час у суспільстві точиться дискусія щодо обігу земель сільськогосподарського призначення. Адепти мораторію на продаж землі звертають увагу на недоцільність зняття мораторію через високу корупцію в органах державної влади та місцевого самоврядування. Практика надання у користування мисливських угідь та адміністрування законодавства щодо їхньої оплати показує, що вони мають підстави для аргументування мораторію. Тож галузь мисливського господарства з метою підвищення економічної ефективності, екологічної складової потребує перегляду політики органів публічного управління, до компетенції яких відноситься правозастосування щодо використання мисливських угідь.

Проблеми публічного управління у галузі використання мисливських угідь в сучасних умовах // Проблеми бізнес-економіки в сучасних умовах: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції – Львів: ТзОВ «Галицька видавнича спілка», 2020. – С. 72-74.